

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D. v právní věci

žalobce: **A. D., nar. X**
státní příslušnost Ukrajina

zastoupen: **JUDr. Irenou Strakovou**, advokátkou,
se sídlem Karlovo náměstí 287/18, 120 00 Praha 2

proti

žalovanému: **Ředitelství služby cizinecké policie**,
se sídlem Olšanská 2, 130 51 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. srpna 2021 č. j.: CPR-10464-3/ČJ-2021-930310-V244

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, jímž bylo změněno rozhodnutí Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort ze dne 13. 3. 2021 č.j. KRPA-20575-15/ČJ-2021-000022-50 o uložení povinnosti žalobce opustit území

členských států Evropské unie podle ust. § 50a odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“) tak, že část výroku ve znění: „...stanoví doba k opuštění území členských států Evropské unie do země státního občanství cizince nebo třetí země, kde je oprávněn pobývat nebo která ho přijme, nejpozději do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.“ byla nahrazena zněním: „...stanoví doba k opuštění území členských států Evropské unie do země státního občanství cizince nebo třetí země, kde je oprávněn pobývat nebo která ho přijme, nejpozději **do 60 dnů** ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.“ Ve zbývajících částech pak bylo napadené rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrzeno.

II. Žaloba a její podstatný obsah

2. Žalobce ve své žalobě předně žalovanému vytkl, že nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, ve smyslu ust. § 3 zákona č. 500/1999 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a že v návaznosti na ust. § 50 odst. 2, odst. 3 správního řádu nezjistil všechny rozhodné okolnosti a nevyšel tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci.
3. Dále žalobce předestřel svoji pobytovou situaci, kdy zdůraznil, že se narodil na území České republiky ukrajinským rodičům a od té doby zde nepřetržitě pobývá. Na Ukrajině nikdy nebyl, neovládá ukrajinštinu, mluví česky. Na zastupitelském úřadě Ukrajiny mu mělo být sděleno, že není státním příslušníkem Ukrajiny, a proto je třeba na něj nahlížet jako na osobu bez státní příslušnosti. Žalovanému pak vytkl, že se těmito okolnostmi vůbec nezabýval, ačkoli mu byly známy.
4. K možnosti požádat případně o stanovení nové doby k vycestování se vyjádřil tak, že u tohoto institutu postrádá odkladný účinek opravného prostředku v případě nevyhovění.
5. Žalobce rovněž připomněl, že Česká republika je povinna ve své rozhodovací praxi postupovat v souladu s principem non-refoulement, a to i v případě rozhodnutí o povinnosti opustit území České republiky jakožto nejmírnějšího opatření vyjadřujícího zájem státu na tom, aby se na jeho území nezdržovaly osoby bez platného pobytového oprávnění.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, ve kterém uvedl přezkoumatelné důvody, pro které bylo shledáno naplnění znaků skutkové podstaty ust. § 50a odst. 2 písm. b) zákona. Připomněl, že rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států Evropské unie je oproti správnímu vyhoštění mírnějším opatřením bez negativních důsledků pro žalobce do budoucna.
7. Žalovaný rovněž odkázal na odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, neboť má za to, že se v rámci vedeného správního řízení dostačujícím způsobem vypořádal se vším, co v řízení vyšlo najevo i s tím, co uvedl žalobce.
8. Jelikož tedy žalovaný neshledal ve svém postupu pochybení ani žádné porušení zákonných ustanovení, navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Rozhodnutí bez nařízení jednání

9. Ve věci bylo rozhodnuto bez jednání, neboť žalobce k výzvě a poučení soudu podle ust. § 51 odst. 1 s.ř.s. nevyjádřil svůj nesouhlas s takovým projednáním věci a žalovaný naopak výslovně souhlasil s rozhodnutím bez nařízení jednání. Soud pak tedy za této situace a s ohledem na obsah správního spisu nepovažoval nařízení jednání za nezbytné.

V. Obsah správního spisu

10. Ze správního spisu soud zjistil tyto, pro řízení podstatné, skutečnosti.
11. Žalobce byl dne 21. 1. 2021 kontrolován hlídkou Policie ČR. Ke kontrole předložil řidičský průkaz č. X vydaný v České republice. Lustrací v cizineckém informačním systému policie zjistila, že žalobce nedisponuje žádným oprávněním k pobytu na území České republiky a že mu nebyla přiznána mezinárodní ochrana, když jím podaná žaloba proti rozhodnutí o nepřiznání mezinárodní ochrany byla pravomocně soudem zamítnuta, z čehož vzniklo podezření z neoprávněného pobytu žalobce na území České republiky, pročež byl žalobce podle ust. § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zajištěn.
12. Dne 21. ledna 2021 správní orgán prvního stupně zahájil správní řízení ve věci správního vyhoštění žalobce. Žalobce do protokolu o výsledku účastníka řízení uvedl, že se narodil v České republice, má sice ukrajinské rodiče, ale na Ukrajině nikdy nebyl a celý život žije v České republice. O svém neoprávněném pobytu se dozvěděl až, když byl žádat o prodloužení pobytu. Pracuje a žije se svojí matkou v Praze. Otec po rozvodu rodičů odcestoval do Rakouska. Má sestru žijící rovněž v České republice, která v současné době bydlí samostatně se svým přítelem. Na Ukrajině nemá žádné příbuzné a s otcem ve styku není. Nemá žádný cestovní doklad ani občanský průkaz, kdy jediným jeho dokladem totožnosti je řidičský průkaz.
13. Dne 3. 3. 2021 byl žalobce vyrozuměn o překvalifikování řízení o správním vyhoštění podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona na řízení o uložení povinnosti opustit území členských států Evropské unie podle ust. § 50a odst. 2 písm. b) zákona a současně byl správním orgánem prvního stupně vyrozuměn o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí, vyjádřit se k nim a navrhnout jejich doplnění ve smyslu ust. § 36 odst. 3 správního řádu.
14. Poté dne 13. 3. 2021 vydal nalézací správní orgán rozhodnutí o uložení povinnosti opustit území členských států Evropské unie, proti kterému se žalobce řádně a včas odvolal k žalovanému, který žalobou napadeným rozhodnutím o odvolání žalobce rozhodl tak, jak je uvedeno v bodě 1.

VI. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

15. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních námitek vycházejících přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu ve smyslu ust. § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „s.ř.s.“).

16. Podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona *police vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na 5 let, pobývá-li cizinec na území bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu není oprávněn.*
17. Podle ust. § 50a odst. 2 písm. b) zákona *rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států Evropské unie police vydá cizinci, který není držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie a na území pobývá neoprávněně, u něhož nebyly shledány důvody pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění nebo pokud by důsledkem rozhodnutí o správním vyhoštění byl nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života.*
18. Podle ust. § 119a odst. 2 zákona *o pobytu cizinců rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 nelze vydat, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince.*
19. Podle ust. § 174a odst. 1 zákona *o pobytu cizinců při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.*
20. Soud má v první řadě za správná skutková zjištění správního orgánu v tom směru, že žalobce od 10. 9. 2020 do dne svého zajištění pobývá na území České republiky neoprávněně, což se podává z lustrací informačního systému police a rozsudku Městského soudu v Praze č.j. 4 Az 36/2019- 59 ze dne 5. června 2020, který nabyl právní moci dne 9. 8. 2020. K namítanému nedoručení rozsudku již na tomto místě soud podotýká, že je prvořadou procesní povinností žalobce, aby si řádně přebíral doručované písemnosti od soudu. Neplněním této své povinnosti pak může sotva úspěšně brojit proti důsledkům vyplývajícím z takového přístupu k řízení, které sám zahájil.
21. Co se týče pobytové historie a současnosti žalobce, má soud za to, že správní orgány tyto beze zbytku zohlednily při svém rozhodování, když původně zahájené řízení o správním vyhoštění žalobce překvalifikovaly na řízení o uložení povinnosti opustit území členských států Evropské unie podle ust. § 50a odst. 2 písm. b) zákona. Správní orgán prvního stupně tento postup správně odůvodnil zejména na straně 4 a 5 svého rozhodnutí a žalovaný nepochybil, pokud jej v zásadě aproboval (a na str. 5 a 6 napadeného rozhodnutí toto odůvodnil). Z odůvodnění rozhodnutí správních orgánů je zřejmé, že si byly vědomy složité situace žalobce, tuto zohlednily tím, že nepřistoupily ke správnímu vyhoštění žalobce, avšak současně nemohly nechat bez povšimnutí prokázanou skutečnost, že žalobce pobývá na území České republiky bez platného pobytového oprávnění.
22. Pokud jde o polemiku žalobce ohledně jeho státní příslušnosti, je podstatné především to, že se jedná o cizince ve smyslu ust. § 1 odst. 2 zákona, neboť není státním občanem České republiky, a nevztahuje se na něj žádná z výjimek z působnosti zákona ve smyslu ust. § 2 zákona. Krom toho ani soud nesdílí názor žalobce, že je osobou bez státní příslušnosti. Státním občanstvím Ukrajiny se již v minulosti zabýval Nejvyšší správní soud kupř. v rozsudku ze dne 17. 12. 2012 č.j. 2 Azs 26/2012 – 29 nebo v rozsudku ze dne 5. 12. 2012,

č. j. 2 Azs 27/2012 – 28, ve kterých potvrdil závěr, že pokud má dítě alespoň jednoho rodiče ukrajinské státní příslušnosti, pak narozením nabývá státní občanství Ukrajiny. K námitce žalobce lze konstatovat, že jeho matka (i pochopitelně otec v době společného soužití) mohla a měla podniknout kroky k vyřízení formalit pro žalobce již bezprostředně po jeho narození. Pokud se nyní žalobce setkává s problémy s vyřízením kupř. cestovního dokladu Ukrajiny, jde o problémy administrativního charakteru, u nichž sice nelze vyloučit laxní či neprofesionální přístup konkrétní osoby na zastupitelském úřadu Ukrajiny, avšak s ohledem na shora uvedený závěr k otázce státního občanství Ukrajiny přijatý Nejvyšším správním soudem nelze rozhodně přijmout závěr žalobce, že by nebyl státní občanem Ukrajiny, s pouhým odkazem na to, že mu to bylo sděleno na zastupitelském úřadě.

23. K možnostem žalobce případně požádat o stanovení nové doby k vycestování lze odkázat na str. 4 (druhý odstavec) napadeného rozhodnutí, kde žalovaný vyložil podmínky a rozsah možného využití tohoto institutu. Rovněž v souvislosti s tím, jakým způsobem žalovaný změnil rozhodnutí nalézacího správního orgánu, je možné do jisté míry odhadnout stanovisko správních orgánů k tomu, do jaké míry situace žalobce splňuje podmínky pro případné stanovení nové doby k vycestování, přestože rozhodnutí v tomto směru nelze samozřejmě nikterak předjímat. K tomuto pak soud dodává, že i v případě neúspěchu žádosti při absenci odkladného účinku žaloby ze zákona lze požádat o přiznání odkladného účinku soudem..
24. Soud nepovažuje za důvodnou ani námitku žalobce spočívající v porušení povinnosti správních orgánů rozhodovat v souladu s principem non-refoulement, neboť nebylo zjištěno, že by žalobci na Ukrajině hrozilo nebezpečí kryté tímto principem. Nehledě tedy na to, že žalobce nemusí vycestovat jen na Ukrajinu. Co se týče rodiny, kontakt je možné zachovat jistě i jinak než osobní přítomností žalobce na území České republiky, tj. široce dostupnými dálkovými komunikačními prostředky (kupř. telefon, email, sociální sítě) či naopak vycestováním rodinnými příslušníky žalobce spolu s ním nebo jejich návštěvami v zemi, kam žalobce vycestuje. Ani případný dočasný nedostatek příbuzenských vztahů nemůže být překážkou uložení povinnosti opustit území členských států Evropské unie s ohledem na skutková zjištění správních orgánů, jež má soud za správná. Žalobce je totiž plně svéprávný, v produktivním věku nad 20 lety a zcela zdravý; není ani ženatý (případně v partnerském svazku) a nepečuje o nezletilé dítě. V České republice má matku a sestru, které jej budou moci jezdit navštěvovat, pokud dočasně nepřesídlí s ním. Žalobci v usazení se na jiném místě země tudíž nebrání ani jeho individuální poměry.
25. Soud se ztotožnil se závěrem správních orgánů v tom směru, že napadené rozhodnutí i rozhodnutí nalézacího správního orgánu sice představují zásah do soukromého a rodinného života žalobce, ale nejde o zásah nepřiměřený. Povinnost opustit území České republiky sice představuje určitý zásah do soukromého a rodinného života žalobce, ovšem s ohledem na to, že jde o v podstatě nejmírnější opatření pro cizince neoprávněně pobývajícího na území České republiky, které není spojeno se stanovením doby, po kterou je cizinci vstup na území České republiky zakázán, lze tento zásah považovat za přiměřený. Nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobce v důsledku vydání rozhodnutí o opuštění území totiž bude zpravidla shledán pouze ve výjimečných situacích, které by vyžadovaly naprostou nezbytnost přítomnosti žalobce na území České republiky, což žalobce nijak neosvědčil. V případě žalobce by rovněž ani nemělo jít o nijak dlouhodobé odloučení od rodiny, ale pouze o její dočasné rozdělení z důvodu legalizace pobytu jednoho z jejích

členů. Bude také jistě do určité míry záviset na aktivitě žalobce, kdy se mu podaří situaci vyřešit.

26. Lze tak uzavřít, že k určitému zásahu do soukromého a rodinného života žalobce v důsledku rozhodnutí o povinnosti opustit území může dojít, nicméně tento zásah je nutné v kontextu výše uvedeného považovat za přiměřený. Není proto možno bez dalšího dospět k závěru, že by napadeným rozhodnutím byl nadřazován zájem státu na dodržování pobytového režimu cizince nad sociální a rodinná práva stěžovatele a jeho rodiny.
27. Tam, kde žalobce jen obecně vytýkal porušení § 3, § 50 odst. 2 odst. 3 správního řádu, k těmto výtkám neuvedl nad rámec žalobních bodů žádné konkrétní pochybení, kterého se měl žalovaný dopustit v jeho případě. Soud v této obecné rovině sám nezjistil žádné pochybení, na základě kterého by došlo k porušení předmětných ustanovení.

VII. Závěr a náklady řízení

28. Soud tedy se shora uvedených důvodů dospěl k závěru o nedůvodnosti žalobních námitek v podobě, v jaké byly žalobkyní uplatněny, a žalobu proto podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
29. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobkyně ve věci neměla úspěch, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze, dne 22. října 2021

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D. v.r
samosoudce